

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון י' תמוז תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא ע | דף הכולל: יומא מח.
דף היומי בהלכה: מסימן תרי"ב סעיף ח' עד תחילת סימן תרי"ג.
מוסר: שם עולם - פרק ז' עד 'ובאמת דבר פשוט הוא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ו' והנה שלמה שנה' עד פרק ט'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

בזכות ברכת כהנים: סיפור ניסי מהימים האחרונים | התינוק שהכשיר את ספר התורה של רבי דוד מטאלנא זצ"ל | כשהגאון מבריסק לא ידע לענות על שאלתם של שני ילדים קטנים | 2171

הסיפור היומי

וכך, בעודו מגיע למכולת של עופר, רק הניח הבחור
רגלו על מפתן החנות, קיבלו עופר במאור פנים
ובגילויי הערצה מיוחדים: 'הנה הגיע נזר הבריאה',
'עליך כל העולם עומד', ועוד דברי שבח רבים...

הארת הפנים של בעל המכולת שהחזירה את הבחור לשיבה

רגלו על מפתן החנות, קיבלו עופר במאור פנים ובגילויי הערצה מיוחדים: 'הנה הגיע נזר הבריאה', 'עליך כל העולם עומד', ועוד דברי שבח רבים...

אמר הבחור לעצמו, כך חושב עלי בעל חנות מכולת ואני עוד חושב לעזוב את עולם התורה?

בעודו יוצא מהחנות, החליט בליבו, אני ינסה להמשיך בשיבה עוד כמה ימים ונראה, וכך המשיך ללמוד עוד יום ועוד יום... עד שלקראת בין הזמנים כבר היה ליבו שלם עם החלטתו להמשיך בשיבה באופן סופי.

במהלך חופשת בין הזמנים בביתו, חשב לעצמו כמה צריך הוא להודות לאותו עופר בעל המכולת שרק בזכותו הוא נשאר בחור ישיבה על כל המשתמע מכך, ומיד התיישב לכתוב מכתב ברכה מרגש לעופר היקר, בהחלטה שבתחילת ה'זמן' יגיע לשיבה יום אחד לפני כל הבחורים, כדי שיוכל להביא את מכתבו לעופר בלי שיורגש הדבר בשיבה.

נסע הבחור לשיבה והלך לחנות המכולת של עופר, אך נדהם

לישיבה גדולה הממוקמת באיזור שאינו דתי בארץ הגיעו מספר בחורים משיבה אחרת לתקופת 'חיזוק' בזמן מגיפת הקורונה, כאשר מטרתם להחליף אווירה ולהתחזק בלימוד... בקרבת הישיבה הייתה חנות מכולת בבעלות יהודי מסורתית ששמו עופר, כל עובדי החנות ידעו על חיבתו והערכתו המיוחדת של עופר לתלמידי ישיבות באשר הם ובכל פעם שהגיע בחור ישיבה לשלם בקופה, נאמר לו, שמקבל הנחה של 10% ממחיר הקניה, הנחה קבועה זו התבצעה כמובן בהוראתו של עופר.

בוקר אחד החליט אחד מאותם בחורים שהגיעו ל'חיזוק', שקשה לו מהלימוד בשיבה והחליט בינו לבין עצמו ובלי לשתף איש, שהוא עוזב לגמרי את הישיבה ואף את לימוד התורה בכלל והולך לחפש עבודה כלשהיא,

אך לפני לכתו מהישיבה, החליט לצאת למכולת הקרובה לקנות לו משהו, בידיעה שעוד היום הוא נוסע הביתה ומחפש עבודה... וכך, בעודו מגיע למכולת של עופר, רק הניח הבחור

הסיפור מתחילתו ועל הזכויות העצומות שזכה בעלה המנוח. סיפור זה לא היה נודע, לולי זה שלאחר זמן מה ניגשה האלמנה לאחד מצוות הישיבה, וסיפרה לו בהתרגשות על המכתב וכו' (כמובן ללא שם הבחור) וכך התפרסם סיפור זה... והלוואי שנזכור תמיד מה כוחה של מילת חיזוק ומה השפעתה לדורות...

לראות שהחנות סגורה, כאשר בירר מדוע, נאמר לו שהאדם המיוחד הזה האהוב על כולם, קיבל שבוע שעבר התקף לב, וכעת לצערנו כבר אינו בין החיים, אך אם תזדרזו, אמרו לו, תוכל עוד בדקות אלו להספיק לנחם את משפחתו שהיום קמים מהשבעה, מיד הלך הבחור לבית האבלים ובמהלך הניחום, שלף הוא את המכתב והעבירו לאלמנה, תוך שהוא מספר לה בהתרגשות את

הסיפור היומי

הדובר מן הצד השני השתהה מעט והשיב: "אתן לך שישים יורו, אתה הרי זקוק לפרנסה, קח שישים לבריאות". אדוני, אני מצטער. תשובתי השלילית עומדת על כנה. שמעתי את נשיפותיו מעבר לקו, הוא מוכר כטיפוס שאינו רגיל שמסרבים לו...

הדובר מן הצד השני השתהה מעט והשיב: "אתן לך שישים יורו, אתה הרי זקוק לפרנסה, קח שישים לבריאות". אדוני אני מצטער, תשובתי השלילית עומדת על כנה. שמעתי את נשיפותיו מעבר לקו, הוא מוכר כטיפוס שאינו רגיל לכך שמסרבים לו, עשרות עובדים נתונים למרותו ומצייתים למוצא פיו. "אל תעשה שטויות", פלט בזעם כבוש, "נותנים לך עבודה - תקח, תקשיב לבעל נסיון, גם אני עבדתי פעם קשה כמוך, לא בחלתי במאומה".

ר' יהודי, אני מאוד מצטער, עמדתי לא השתנתה. אך גם הוא לא התייאש. "ידידי, אתה צעיר, אתה צעיר, צעירצ'יק, אל תשכח שאתה עדיין נמצא בתקופה שבה עליך לייצר את הפרוסה שאחר כך אחרים ימרחו עליה עבורך את השוקולד. תעבוד, אל תשתטה!" אני טיפוס עדין ולפיכך שתקתי עשרים שניות, עד שהשבתי: לא.

"אתה עקשן, בחורצ'יק", הוא נאנח והזעיף פנים, "אתה עוד תהיה סוחר טוב... בסדר, לא תרויח שישים יורו, תרוויח מאה ועשרים יורו! הנה ידיד טוב שלי נוחת בשדה התעופה בשעה שאני ממריא, אבקש ממנו שיחזור איתך משדה התעופה. נו, מה אתה אומר על רעיון כזה?"

לא!
אמנם הוא היה לקוח קבוע שלי, ולמרות שהסברתי לו על: חברותא, הדף היומי, לימוד תורה, הוא לא קיבל את הדברים, וכך הבנתי ממנו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שהוא אינו רואה בעין יפה את תשובתי השלילית.

בשעה ארבע ושלושים לפנות בוקר, התקשרתי למעונו, כדי לוודא שהוא מצא נהג אחר. נמרץ ורענן כתמיד, התריס הוא כנגדי כי "חאפר" בלגי שהתחרה איתי על אותו פלח נוסעים, יסיעו לשדה התעופה בשלושים יורו בלבד, וגם יחזיר משדה התעופה את חבירו. "רצייתי לתת פרנסה ליהודי", סנט בי, "לא רצייתי לקחתי את הבלגי".

מוצאי מארץ ישראל. בשנות בחרותי המאוחרות נסעתי ללמוד בבלגיה. ברוך ה' מצאתי שם את זיווגי והקמתי את ביתי ברוח ישראל סבא. למרות ששהיתי בבלגיה כבר מספר שנים, השלטונות עדיין לא אשרו את בקשתי לקבלת אזרחות בלגית וכך נאלצתי מידי תקופה, לחדש את תעודת השהייה הזמנית שהופקדה בידי. כשנתיים לאחר נישואי, חיפשתי עבודה, אך נסיונותי לאחר מקום עבודה הולם על בתוהו. איש לא חפץ להעסיק עובד שעלולים מידי יום לקטוע את שהותו במקום ולא לצו לעזוב את הארץ ואת עבודתו. בעקבות המצב, יעצו לי חברים טובים להתחיל לעבוד כנהג הסעות, ובד-בבד הם יעשו מאמצים מרובים להשיג עבורי תעודת זהות כדת וכדין כדי שאוכל לעבוד במשרה כלבבי. בארץ ישראל מתגורר מורי ורבי, שאיני עושה צעד בלא להתיעץ עמו, ובברכתו נשמעתי לעצת ידידי. בשיחתו עימי, ביקשני רבי בכל לשון של בקשה, שמאחר ועבודתי אינה מוגבלת בשעות קבועות אלא תלויה בלקוחות, אקבע חברותא בשעה מסוימת, רצוי בשעות הבוקר, ואותה שעה תהא סגורה, חתומה ונעולה ללימוד התורה, וכמובן לא אערוך בה כל נסיעה, תהא רווחית ככל שתהא.

שמעתי לעצת מורי ורבי, וקבעתי חברותא עם ידיד כדי ללמוד בצוותא את הדף היומי בכל יום בין השעות שש עד שבע בבוקר. היה זה ערב רגיל, סיימתי סיבוב עקר ברחובות העיר מתוך נסיון למצוא לקוחות, אך לא הצלחתי. בעודי מתוסכל ומאוכזב, התקשר אלי יהודי אמיד, אחד מלקוחותי ה"כבדים" וביקש להזמין נסיעה לשדה התעופה בשעה חמש לפנות בוקר, תוך שציינ כי הוא מוכן לשלם חמישים יורו, כפול מן התעריף הרגיל. חישוב מהיר העלה כי בנסיעה מהירה, אספיק לנסוע לשדה התעופה ולשוב לעירי בתוך שעה אחת בלבד, וכך אוכל להתייצב בשש בדיוק בבית המדרש ללימוד הקבוע. כמעט שהסכמתי, אך לבסוף התאזרתי באומץ וסירבתי. ידעתי כי די ב"פקק" אחד כדי שאאחר ללימוד עם החברותא.

בנסיון. כעבור שלוש שעות, בשעה עשר בבוקר, צלצל המכשיר הסלולרי שלי. על הקו היה איש עסקים גרמני שביקש להזמין נסיעה מבלגיה לגרמניה עם המתנה וחזור, עבורו ועבור חבריו. יצאנו בעשר בבוקר וחזרנו לבלגיה באחד בלילה. שבתי לביתי עם רווח נקי של ארבע מאות יורו.

במהלך הנסיעה שאלתי את נוסעי, כיצד זה שאתם, אנשי עסקים מהודרים ומכובדים, מזמינים נסיעה ארוכה כל כך ברגע האחרון?

"יבול, יבול" (נכון, נכון) הנהן הגרמני בראשו, "הזמנו נהג אחר כבר לפני שבוע, אבל היום בבוקר הוא התקשר אלינו וסיפר ששוטרי שדה התעופה שללו ממנו את רשיון הנהיגה... טוב שמצאנו אותך", סיים הנוסע ופיהק, בלא שהבין וידע את הסערה שעוררה בלבי תשובתו התמימה.

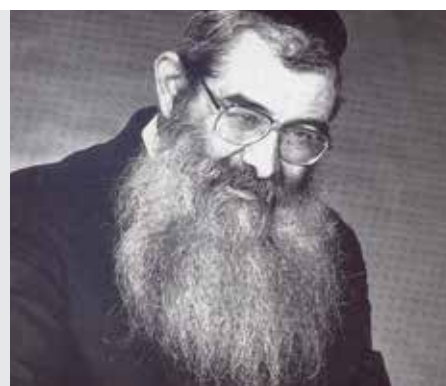
(גיליון 'קבלת שבת' - מתוך הספר 'האמנתי כי אדבר')

בשעה חמש ועשרים לפנות בוקר כבר המתין היהודי, חברו של הלקוח, בשדה התעופה, לנהג שיקחנו משם. כעבור מספר דקות הוא עורר את חשדם של שוטרי שדה התעופה, שהגבירו את השמירה על המקום, וכפי שנוהגים בשדות התעופה ברחבי העולם מאז הפיגוע במגדלי התאומים, הם החלו לבדוק את מסמכיו. תוך כדי כך, הגיע ה"חאפר" הבלגי. השוטרים ביקשו להשלים את בדיקת ה"חשוד" שנפל לידיהם, וביקשו רשיונות מה"חאפר"... סוף דבר, רשיון הנהיגה שלו נשלל במקום, ולאחר מספר שבועות הוא נקנס בסכום של עשרת אלפים יורו. לו אני הייתי נתפס במקומו חלילה, הייתי מושלך היישר לבית הסוהר. זה מספר ימים שהתעודה הזמנית אבדה לי, עלול הייתי להיתפס בלעדיה...

אילו היה המעשה מסתיים כאן, דיינו, אך הסיפור עוד לא הסתיים. באותו יום למדתי עם החברותא כרגיל בשעה שש, סיימנו ללמוד בשעה שבע מתוך תחושת סיפוק על שעמדתי

פרשת השבוע

שח הגרמ"א שטרן זצ"ל: "הכרתי יהודי באנגליה בשם ר' גרשון שווארץ, שהיה זקן מופלג ונפטר בגיל 111, וסיפר פעם שזכה לאריכות ימים בברכת רבי דוד'ל מטולנא, בהיותו ילד בן שש..."

על יהודים שזכו לברכותיהם של גדולי ישראל

שנים, פרצה מגפת מלריה בעיר והפילה חללים רבים. אבי סבו לקח את הילד ורץ עמו ל'דברי חיים' מצאנו שיברך אותו. ה'דברי חיים' ברך אותו שיאריך ימים בבריאות שלמה, ואכן ברכתו נתקיימה וזכה להיות בבריאות לאורך ימים ושנים ולא ידע חולי ומכאובים כל ימיו. בהגיעו לפרקו נשא אשה בשם שבע שהיתה חולת לב מילדותה, וכל פעם שחלתה היה נוסע עמה אל ה'דברי יחזקאל' משינאווא, בנו של ה'דברי חיים', שיברך אותה. פעם אחת הזכיר ר' יצחק לפני ה'דברי יחזקאל' כי זכה לקבל ברכה בימי ילדותו מאביו לאריכות ימים בבריאות שלמה. נזעקה האשה ואמרה: "לו יש ברכה, ומה יהא עלי?" השיב לה ה'דברי יחזקאל': "אל דאגה, את עוד תחיי אחריו". ואכן הסבא ר' יצחק היה בריא לגמרי עד גיל זקנה ושיבה ולא נזקק למקל ולא למשקפיים. בגיל שמונים ושבע חלה ואושפז, וכעבור יומיים נפטר. לא עבר אלא יום אחד ונפטרה גם אשתו מרת שבע (אוצר היהדות א').

מסופר שבעיירה רופשיץ התגוררה משפחה ולה ילד משותק. יום אחד יעצו לבני המשפחה: דרכו של הצדיק רבי נפתלי מרופשיץ לעבור לבית מדרשו דרך גשר צר העובר על פני הנהר. הניחו את הילד המשותק על הגשר. עלה הרבי מרופשיץ על הגשר כשהוא שקוע בשרעפיו, והילד כצפוי חסם את דרכו. חשב הרבי לתומו שהילד השתטח שם להנאתו, על כן דחקו ברגלו והורה לו: קום. והי אך יצא הדיבור מפי הצדיק, מיד קם הילד ופינה את המעבר (שם).

כִּי טוֹב בְּעֵינֵי ה' לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל (במדבר כד א).

שח הגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל: "הכרתי יהודי באנגליה בשם ר' גרשון שווארץ, שהיה זקן מופלג ונפטר בגיל מאה ואחת עשרה שנה, וסיפר פעם שזכה לאריכות ימים בברכת רבי דוד'ל מטולנא. כשהיה ילד קטן בגיל שש, היתה שאלה בספר תורה, ורבי דוד'ל קרא לו לבדוק את האות בספר התורה, והוא אמר את האות הנכונה והכשירו את הספר להמשיך לקרוא בו. אמר לו רבי דוד מטולנא: "כשם שאתה הסבת לי עונג ונחת רוח שהספר תורה כשר, כך אני צריך לשלם לך כגמולך הטוב, ואברכך שיהיה לך חיים טובים בריאים ואריכות ימים". וסיפר אותו זקן כי מעולם לא הלך לרופא. (בית ומנוחה).

הובא בספר 'גן הדסים', שפעם אחת נכנס אל הגר"א אברך אחד, והגר"א לא שם לבו אליו מרוב עמקותו, והאברך הרגיש חלישות הדעת מכך ואמר למישהו: אולי להגר"א יש איזו טינא עלי? אותו אחד שאל את הגר"א אולי יש לו טינא על פלוני ופלוני, אמר לו הגר"א: "ח"ו, יאריך ה' ימיו עד מאה שנה, למה הוא חושב כך?" כשהגיע הנ"ל לגיל תשעים ושמונה נחלש מאד ורצו בני ביתו להבהיל רופא, אמר להם: אין צורך, יש לי הבטחה מהגר"א שאחיה עד מאה שנה, ויש לי עוד שנתיים, ואני לא מוחל אפילו יום אחר מזה. וכן היה, שנפטר בגיל מאה שנה (שם).

מובא בספר 'זכור לדוד' לזכרו של ר' דוד פרנקל זצ"ל, שהיה מבאי ביתו של החזו"א: כשסבו רבי יצחק היה ילד קטן בן שש

הילדים כבר פנו ללכת, אלא שהגרי"ז קרא להם ואמר: 'לכו תגידו להורים שלכם ששאלתם אותי ואמרתי שאינני יודע לענות'. התפלאתי מאוד, סיפר הגר"י גרוסמן, וכי הגאון מבריסק אינו יודע להשיב לשאלותיהם של שני ילדים קטנים!?

וכאן הוא אינו יודע להשיב על שאלותיהם של שני ילדים קטנים! הסיפור היה אצלי לפלא, והחלטתי לשאול את הגרי"ז על כך. התשובה שקיבלתי ממנו אמורה להיות יסוד מוסד בחינוכם של כל ילדי ישראל באשר הם.

"אנחנו רואים", אמר מרן הגרי"ז, "הרבה צעירים מוכשרים שבבחרותם למדו בחשק רב ורבים ניבאו להם עתיד גדול, והם היו אמורים לצמוח לגדולי ישראל. בסופו של דבר, עוברות כמה שנים ובהגיעם לגיל שלושים בערך אהבת התורה מתרחקת מהם, ועוזבים את הכל, נוטשים את הלימוד, ופונים לעסוק בדברים אחרים.

"אתה יודע למה זה קורה?" - שאל מרן הגרי"ז את החברותא שלו. והשיב: "מפני שכאשר היו צעירים, אף אחד לא עודד אותם ולא החשיב את הלימוד שלהם, עד כדי כך שהם הגיעו למסקנה 'למה לנו ללמוד, אם אף אחד לא מתייחס אלינו'... לכן הענקתי לילדים הללו יחס מיוחד. והראיתי להם כביכול שגם אני אינני יודע להשיב על שאלותיהם. עכשיו הם יגיעו הביתה ויספרו לכולם בגאווה גלויה שהרב מבריסק לא ידע להשיב להם. כל זה יגרום שהם ילמדו ביתר חשק. וזו היתה מטרתו".

(הרב פנחס זרביב מכון למעשה, ממעין השבוע שלח לך תשפ"א)

סיפר הגר"ח משקובסקי שליט"א: שמעתי מהרב שמואל תפילנסקי, יהודי ירושלמי טיפוס, ששמע את הסיפור מהגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל, ממקורביו של מרן הרב מבריסק:

ישבתי פעם ולמדתי עם מרן הגרי"ז, סיפר הגר"י גרוסמן, והנה באמצע הלימוד נכנסים לחדר שני ילדים קטנים כבני 10 ואומרים שיש להם שתי שאלות לשאול את הרב. מרן זצ"ל קיבלם במאור פנים, ואמר שישאלו אותו את שאלותיהם.

הם שואלים את השאלה הראשונה, והרב יושב ומאזין בסבר פנים רציני. כשסיימו לשאול, חושב מרן רגע ואח"כ אומר: 'שאלה טובה שאלתם, אין לי תשובה'. הילדים שהופתעו מכך שמרן הגרי"ז 'אינו יודע' להשיב על שאלתם, הציגו ביתר מרץ את השאלה השנייה, וגם בסיומה מגיב מרן הרב ואומר: 'שאלה טובה מאוד. וגם עליה אין לי תשובה'.

הילדים כבר פנו ללכת, אלא שהגרי"ז קורא להם ואומר: 'לכו ותגידו להורים שלכם, שהייתם אצלי, ושאלתם את השאלות, ואמרתי שאינני יודע מה להשיב'.

אני, שהייתי במקום, סיפר הגר"י גרוסמן, התפלאתי מאוד. וכי הגאון מבריסק שכל גדולי עולם בכל רחבי תבל חרדים לדבריו,

סגולות וישועות

אבי הילד פער את פיו בתדהמה: מה!?! מה ברכת כהנים? הילד שוכב בבית החולים תלוי בין שמים וארץ...

סיפור מהימים האחרונים על כוחה של ברכת כהנים, מפיו של מגיד המישרים ואיש 'דרשו' הרה"ג ר' אברהם פוקס

ישראל וייס

כמובן שההורים מיהרו להתרוצץ בין גדולי הרופאים, שיחרו לפתחיהם של עסקני רפואה שונים, שלחו טפסים ומסמכים לכל רחבי העולם, וחיפשו מזור למצבו של בנם, אך לאל הועיל. למרות כל המאמצים לא חל שיפור כלשהו, וכל הרעיונות והעצות שהציעו המומחים השונים לא הועילו לשפר את המצב אפילו כמלא נימה. ביום מן הימים, ניצל אבי הילד החולה הפוגה קלה בין טיפול לפגישה עם רופא נוסף, כדי להיכנס לבית הכנסת לתפילת מנחה וערבית, והנה הוא פוגש שם אחד מידידיו שהיה מודע למצבו של הבן.

שמעתי מידידי הרה"ג ר' אברהם פוקס, מגיד מישרים ומוסר שיעורים והרצאות ב'דרשו', ששמע מידעו ומכירו מעשה מופלא בגודל מעלתה של ברכת כהנים.

ומעשה שהיה כך היה בילד רך בשנים שלפתע חלה במחלה קשה, וחלה התדרדרות קשה במצבו עד ששכב בבית החולים כשהוא מחוסר הכרה במשך שבועות ארוכים, והרופאים כבר חשבו להגדיר אותו כ'צמח' לא עליכם ולא עלינו.

כמובן שהסבא לא איחר לעשות את בקשתו של בנו, הוא מיהר להגיע לבית החולים, וכשדמעות של צער והתרגשות זולגות מעיניו, הניח ידיו על ראש הילד, ובירך אותו בברכה המשולשת בתורה, שנאמרה באימה ובריאה, ובעיקר באהבה גדולה ובדאגה עמוקה לשלומו של הילד. ברכה נרגשת שבקעה מלב רוטט מאימה וחרדה לשלומו של הילד.

"זה קרה ממש בימים האחרונים", מספר הרב פוקס, "אני לא יכול עדיין לומר לך שהילד הזה כבר קם ממיטתו ומהלך על רגליו כאחד האדם. הוא עדיין זקוק לרחמי שמים מרובים, אבל אני כן יכול לומר לך שמצבו השתפר לבלי הכר. הוא היה על סף מוות, הרופאים כבר חשבו שהוא איבד את הכרתו לנצח, והתברר להם שפתאום הוא מתחיל להתאושש.

"לסיפור הזה אין סוף, כי הוא עדיין לא הסתיים", אומר הרב פוקס, "אנחנו מתפללים ומקווים שבקרוב נוכל לספר את הסוף של הסיפור, ושבאמת יהיה לו סיום משמח.

"בעיקרון היינו צריכים לחכות עם הסיפור הזה עד לסופו של הסיפור ואז לבשר את הבשורה המשמחת בסייעתא דשמיא", הוא מוסיף, "אבל המסר שיש כאן הוא מסר מאוד חזק שצריך לפרסם אותו מוקדם ככל האפשר. רבותי, ברכת כהנים יש לה כח, זה כח עצום, אנחנו אולי נוטים לפעמים לשכוח את כוחה הגדול של הברכה הזאת, אבל האמת היא שהיא גדולה יותר מכל סגולה ומכל ברכה אחרת. זאת ברכה שהקדוש ברוך הוא בעצמו הבטיח לנו במפורש בתורה שכשהכהנים יאמרו את הברכה הזאת, יהיה מצב של "ואני אברכם", שהקב"ה בכבודו ובעצמו מברך אותנו. וכי יש ברכה גדולה יותר מברכתו של הקדוש ברוך הוא בעצמו?"

אחרי תפילת המנחה ניגש אליו החבר, והתעניין בזהירות ובעדינות על מצבו של הילד. האב המותש והמודאג קיים את מאמר הכתוב "דאגה בלב איש ישיחנה", וסיפר לידידו כמה הוא טורח ומתאמץ למצוא מזור לבנו, אך ללא הועיל, והוא כבר קרוב לקבל בלבו את העובדה שבנו כנראה כבר לא יבריא ולא יהיה כאחד האדם, חלילה וחלילה.

הידיד האזין ברוב קשב, עם אמפתיה רבה ועם השתתפות עמוקה בצערו של אבי הילד החולה.

לאחר שסיים האב את דבריו, שאל אותו הידיד שאלה אחת פשוטה: "אמור לי, ידידי, האם ניסיתם לברך את הילד בברכת כהנים?..."

אבי הילד פער את פיו בתדהמה: מה? מה ברכת כהנים? הילד שוכב בבית החולים תלוי בין שמים וארץ...

אבל הידיד נשאר בשלו: "אם זכרוני אינו מטעה אותי, אתה עצמך כהן", אמר לאבא ההמום, "ולא זו בלבד, אלא שאתה כהן מיוחס מאחת המשפחות המיוחסות ביותר בישראל. אתה הרי מבקר את בנך יום יום, ויותר מפעם אחת ביום. בפעם הבא שאתה עומד ליד מיטתו הנח את ידך על ראשו וברך אותו בברכת כהנים. וכי קלה היא בעיניך כוחה של ברכה זו חלילה?"

שמה אבי הילד את הדברים ונכנסו בלבו, אבל הוא החליט שלשם כך הוא יביא את אביו, סבו של הילד, שהוא גם כהן וגם תלמיד חכם מופלג וירא שמים, ויבקש ממנו לברך את נכדו בברכה אב וסב, ברכה אמיתית הבוקעת מעומק הלב, ברכה שתלויה בה תקווה עמוקה כל כך, שיחוס בורא עולם ויציל את הילד הקטנטן הזה ממוות רח"ל.

סגולות וישועות

כשאני חוזר הביתה אני רואה את כולם נסערים, והם אומרים לי "מזל טוב! קיבלנו ילדה במתנה"

ואני לא ידעתי, כי באותן דקות גורליות בהן אני 'סופג אבנים' ומתחזק ואומר 'גם זו לטובה', מצטרפת הזכות הזאת עם זכות ההודאה לה'

מספר הרה"ג ר' יעקב שפיאצקי מבני ברק: את מרפסת ביתנו בנינו תקופת מה אחרי שנכנסנו לדירה. מובן שהתקנו סורגים לפי הכלל, שהרווח בין סורג לסורג חייב להיות 10 ס"מ לכל היותר. למעשה, האדם שהתקין את הסורגים הניח את אחד מהם במרחק של 12 ס"מ מן הסמוך לו. לא ידעתי על כך. הוא לא סיפר לנו על הטעות, וייתכן שגם הוא עצמו לא הבחין בזה. למעשה התגוררנו בדירה שיש בה חשש לסכנת חיים, מבלי להיות מודעים לכך בכלל.

זה דרש ממני מאמץ, וגם היה כרוך באי נעימות, ובכל זאת, אני מודה לה' על שלא התפתיתי להיגרר למחלוקת ולרגשות

בערב אותה שבת שעליה ברצוני לספר, החלטתי לשים קץ לדין ודברים שהיה לי עם יהודי מסוים. עד כה קיוויתי שהוא יודה

לעולם". הן לא ידעו מה קורה בדקות אלו במרפסת. ברגע האחרון ממש, הבחינה בתינוקת בתי הגדולה בת השש עשרה, ובסייעתא דשמיא היא לא איבדה עשתונות. ברוגע היא ניגשה אל הפעוטה והחזירה אותה פנימה, לתוך הבית.

ואני לא ידעתי, כי באותן דקות גורליות בהן אני 'סופג אבנים' ומתחזק ואומר 'גם זו לטובה', מצטרפת הזכות הזאת עם זכות ההודאה לה', וברגעים אלו מציל הקב"ה את בתנו הקטנה מנפילה הרת אסון.

לו הייתי נשאל לפני כן: איזה צער עדיף, האם עגמת הנפש שהיתה לי, או לחילופין, הי"ו...? ודאי שהייתי בוחר במה שקיבלתי. אף אחד אינו יודע איזה צער נמנע ממנו.

(גל' השגחה פרטית קרח פ"א)

שליליים, ועל שהצלחתי להתרכז בכך שהכל מאתו יתברך. שהרי אם כך הדבר, עלי רק להודות לו על שהוא מנהיג אותי באופן הטוב ביותר.

כשאני חוזר הביתה אני רואה את כולם נסערים, והם אומרים לי "מזל טוב! קיבלנו ילדה במתנה". הם מספרים לי שבתי בת השנה הייתה במרפסת, ונכנסה בדיוק באותו מרווח של 12 ס"מ שבין הסורגים. היא השחילה את כל גופה החוצה, וכך היתה תלויה בין שמים לארץ בקומה חמישית. כפסע היה בינה לבין... ה' ישמור ויציל את כל עמו בני ישראל.

באותו זמן, בתוך הבית, ישבה אשתי עם הבנות וקראה פרקי הודאה. הן אמרו 'מזמור לתודה' ואת פרק קל"ח שאומרים שם "אודך בכל לבי... אודה את שמך על חסדך על אמתך... ה' חסדך

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

משגיח בישיבה קטנה שנשאל על בחור ששנתיים וחצי לא התנהג כראוי, ורק בחצי השנה האחרונה שיפר את מעשיו - כיצד יענה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

עשה, הוא בין אם מדובר בעשה גמורה דאורייתא, שזה ודאי גנאי, ובין בדברים שהרבה אנשים אינם נזהרים בזה, שהגנות אינה גדולה כל כך - כגון לספר שפלוגי שאינו רוצה ללמוד, או שדבר מסוים שפלוגי סיפר הוא שקר, או שהוא חס על ממונו ואינו מכבד שבת כראוי, ואפילו מלתא דרבנן בעלמא שאמרו שאין ראוי לעשות דבר זה לכתחילה.

בביאורים ומוספים כותבים בעניין זה, שלספר על פלוגי שהוא קובע עיתים לתורה רק שעה או שעתיים ביום, יש שהביאו (שו"ת לחפץ בחיים) מדברי ה'חפץ חיים' לקמן (כלל ה סעיף ו) שכתב, שכלל פשוט הוא בענין לשון הרע שתלוי הדבר לפי האיש שמדבר עליו, שאם אומר על איש שמספיקה לו פרנסתו ברווח שלומד ג' או ד' שעות ביום, הוא גנאי גדול עבורו [שהרי יכול להשקיע יותר בלימוד התורה], ואם אומר כן על בעל הבית הטרוד מאד בפרנסתו, הרי הוא שבח גדול עבורו [שאף שטרוד כ"כ להשיג פרנסתו ומחיתו, מוצא כמה שעות לקביעת עיתים לתורה], וכן לומר על ת"ח גדול שמתבטל זמן מה, הוא גנאי גדול, וכל אחד לפי דרגתו.

בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' מתחילים היום את כלל ד' מהלכות לשון הרע.

בהמשך כותב ה'חפץ חיים' כי אדם שעבר עבירה שבין אדם למקום [ולעניין עבירות שבין אדם לחברו יפרט ה'חפץ חיים' בהמשך], והיה זה מקרוב ממש, שוודאי לא עשה תשובה, גם כן אסור לספר זאת עליו, אם לא על פי הפרטים שיתבארו בהמשך, ועל אחת כמה וכמה כאשר עכשיו האדם נוהג כשורה, שבוודאי אין לגנותו על מעשיו הקודמים כמו שכתב לעיל. ובהגהות 'באר מים חיים' מביא ה'חפץ חיים' משו"ת חוות יאיר, שאפילו לא ראינוהו שעשה תשובה, מכל מקום כיון שעבר זמן רב ולא ראינו בו שמץ פסול, בכלל בעל תשובה הוא.

בביאורים ומוספים מביאים בזה נידון מעניין - משגיח בישיבה קטנה שנשאל על בחור ששנתיים וחצי לא התנהג כראוי, ורק בחצי השנה האחרונה שיפר את מעשיו: דעת הגרי"ש אלישיב שאסור לו לספר על התקופה הראשונה, כיון שהשתפר וחזר בתשובה.

עוד כותב ה'חפץ חיים', כי האיסור לספר על עבירות שפלוגי

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לשמוע ולחשמיע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקיאות ובעיון

'הפוחח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

כיצד מחשבים את שיעור 'מלוא לוגמיו' לאדם שיש בפיו שיניים תותבות?

דעתו של השותה, והוא יוצא ממצב של עינוי. באדם בינוני, כמות זו פחותה מ'רביעית'. והפוסקים דנים לגבי אדם שעקרו את שיניו בסמוך ליום הכיפורים, או שקבעו בפיו שיניים תותבות, כיצד מחשבים את שיעור מלוא לוגמיו; ויש שהורה שבכל מקרה מחשבים לפי מלוא הלחי עם השיניים הטבעיות, בין שנעקרו, ובין שהוחלפו בתותבות. [שו"ע תריב, ט, ומשנ"ב כד-כה; ביאורים ומוספים דרשו, 36 ור"ר 39, וראה שם, 34 ור"ר 41]

שיעור השתייה ביום הכיפורים לחיוב 'כרת' - ויש משמעות לשיעור זה גם לענין חישוב כמויות השתייה עבור חולה - הוא, מלוא לחי אחת מנופחת. כאשר מכניסים לפה כמות כזו של משקה, נראה הדבר כאילו שתי הלחיים מלאות, ולכן מכונה שיעור זה: 'מלוא לוגמיו' (לחי = לוגמא). הסיבה לשיעור זה היא, שאיסור השתייה ביום הכיפורים הוא חלק ממצות ה'עינוי', ושיעור חכמינו ז"ל, כי בכמות כזו מתיישבת

'יוגורט' - האם נחשב כמאכל או כמשקה?

'יוגורט' נחשב כמשקה, וגבינה נחשבת כמאכל. ולענין דבש, יש שכתב שהדבר תלוי בצורת השימוש בו, דהיינו, שבמקרה שהוא משמש כמאכל, שיעורו כמאכל, ובמקרה שהוא משמש כמשקה, שיעורו כמשקה; אך יש שכתב שהדבר תלוי בדלילותו. [ביאורים ומוספים דרשו תריב, 35]

בהמשך לאמור: הפוסקים דנים לגבי נוזלים שנקרשו במקצת, האם דינם כמאכל, ושיעורם לחיוב 'כרת' ביום הכיפורים - ולענין חישוב כמויות האכילה לחולה - הוא, 'ככותבת'; או שדינם כמשקה, ושיעורם 'מלוא לוגמיו': יש אומרים, שהדבר תלוי בצורת אכילתם, בעזרת מזלג או כפית, כמאכל, או בגמיעה ישירה כמשקה. יש אומרים, שהדבר תלוי בלעיסה, שהנלעס בפה דינו כמאכל. ויש אומרים, שהדבר תלוי בדלילות הנוזל, ולדוגמה -

האם מותר לטלטל מאכלים ומשקאות ביום הכיפורים?

לטלטל את המאכלים, ולא חוששים שישכחו ויאכלו, משום שביום זה אסור לאכול כל מאכל שהוא, וממילא זוכרים כולם את איסור האכילה, וגם - אימת הדין מוטלת על כולם. ויש שהורה, כי במקום שלא מצויים בו קטנים כלל, וכגון במקום מרוחק מיישוב שנמצאים בו מבוגרים בלבד, אסור לטלטל מאכלים ומשקאות. [שו"ע תריב, י, ומשנ"ב לב; ביאורים ומוספים דרשו, 47-48]

חפץ שאסור להשתמש בו בשבת, הריהו מוקצה, ואסור בטלטול. אולם, חפץ שאסור בשימוש רק לאדם מסוים - אף אם הוא בעלי החפץ - מותר לאדם זה לטלטלו, היות והחפץ מותר לאחרים. ולפיכך, מותר לגדולים לטלטל מאכלים ומשקאות ביום הכיפורים, למרות שאסור להם לאכול ולשתות, כיון שהם ראויים לקטנים. ובשונה מחפץ בפסח, שאסור אפילו לנגוע בו או להריחו בימי הפסח, מחשש שישכחו ויאכלוהו; ביום הכיפורים מותר אפילו

* איסור האכילה ביום הכיפורים - מן התורה - הוא רק במאכל הראוי לאכילה, והיינו שיש לכל הפחות מיעוט מבני האדם שאוכלים אותו. וחכמינו ז"ל אסרו לאכול אף מאכל שאינו ראוי לאכילה.
* לגבי איסורי אכילה שונים, אכילת מאכל הראוי לאכילה 'שלא כדרך אכילתו', אינה נחשבת כאכילה; אולם, לגבי יום הכיפורים, נחלקו הפוסקים אם היא אסורה מדאורייתא או מדרבנן.
* חולה שרשאי ליטול תרופה בשבת, רשאי ליטול אותה גם ביום הכיפורים. ואף תרופה הניטלת באמצעות בליעה - אם היא אינה ראויה לאכילה, מותר לחולה לבולעה ביום הכיפורים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע עומדים בשעת אמירת עשרה מידות של רחמים?

ונחלקו הפוסקים אם באופן זה רשאי להפסיק במילה "וַיִּנְקָה", שהיא באמצע פסוק, או שצריך להמשיך עד לסוף הפסוק, במילה "רַבֵּעִים".

ונהגו לעמוד בשעת אמירת שלוש עשרה מידות, כדי לעורר את הלבבות, ולרמוז על הכתוב בענין שלוש עשרה מידות, שאמר השי"ת למשה: "וַיִּנְצַבְתָּ לִּי שָׁם עַל רֹאשׁ הַהָר".

[ביאורים ומוספים דרשו תקסו, 1 4; ושם תקסה, 12, 13 15ר]

אמירת שלוש עשרה מידות של רחמים בדרך תפילה ובקשה, לעורר רחמים, נחשבת כ'דבר שבקדושה', ומותרת רק בציבור, דהיינו במנין של עשרה. וככל שהציבור גדול יותר, כוח הזכרת שלוש עשרה מידות של רחמים גדול יותר. ואין לומר שלוש עשרה מידות בליה, לפני חצות הלילה, אפילו בציבור.

ומותר ליחיד לומר שלוש עשרה מידות כקורא בתורה, דהיינו בניגון הטעמים, או בניגון שבו הוא רגיל ללמוד את פסוקי התורה.

הלוח היומי

י' בתמוז | רבי יעקב ישראל ב"ר שלמה אלגאזי זצ"ל

יארצייט:

תקט"ז: רבי יעקב ישראל ב"ר שלמה אלגאזי זצ"ל

תר"ג: רבי אליעזר ב"ר צבי הירש הלוי הורוביץ (בן הרה"ק החוזה מלובלין) מנייטטאט זצ"ל

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הגניבה המשתלמת...

כאשר הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין היה נער, הוא נכנס לבית מרחץ ב'ורשה' לרחוץ לכבוד שבת, ובמהלך שהותו במרחץ נגנב ממנו כל הכסף שהרויח באותו שבוע, ארוע זה הביא אותו להתבונן, שאם עמל של שבוע שלם עלול לרדת לטמיון ברגע אחד, אזי עדיף להשקיע את הזמן בקנייני נצח שאין שום אפשרות לנטלם ממני שזכה בהם.

ולכן עזב את ורשה ונסע לקלם בכדי להתמסר בכל ישותו לתורה ועבודת ה'.

(לעבדך באמת להגר"ד יפה ח"ב עמ' שכא)

נשתדל לנצל את מיטב כוחותינו וזמננו לתורה ומצוות שהרי רק הם ילוו אותנו לנצח

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il